

Scientific journal
PHYSICAL AND MATHEMATICAL EDUCATION
Has been issued since 2013.

ISSN 2413-158X (online)
ISSN 2413-1571 (print)

Науковий журнал
ФІЗИКО-МАТЕМАТИЧНА ОСВІТА
Видається з 2013.

<http://fmo-journal.fizmatsspu.sumy.ua/>

Пономарьова Н.О. Функції вчителя інформатики у професійній орієнтації школярів на ІТ-спеціальності // Фізико-математична освіта : науковий журнал. – 2017. – Випуск 4(14). – С. 73-77.

Ponomarova N. Functions Of The Teacher Of Informatics In Career Guidance Of Pupils On It-Specialty // Physical and Mathematical Education : scientific journal. – 2017. – Issue 4(14). – P. 73-77.

УДК 371.134:37.048.45

Н.О. Пономарьова

Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди, Україна
ponomna@gmail.com

ФУНКЦІЇ ВЧИТЕЛЯ ІНФОРМАТИКИ У ПРОФЕСІЙНІЙ ОРІЄНТАЦІЇ ШКОЛЯРІВ НА ІТ-СПЕЦІАЛЬНОСТІ

Анотація. Стаття присвячена визначенню функцій вчителя інформатики у професійній орієнтації школярів на ІТ-спеціальності. Автор виходить з того, що в умовах сучасного вітчизняного ринку праці професійна орієнтація школярів на ІТ-спеціальності відіграє особливу роль, а вчитель інформатики є ключовою фігурою у відповідному спрямуванні професійного самовизначення школярів. Надано характеристику оновленого змісту інформаційно-орієнтуючої, діагностуючої, консультуючої та організаційної функцій вчителя інформатики у такій діяльності. Встановлено та розкрито сутність функції орієнтації школярів у медіа-просторі, спрямовуючої та координуючої функцій вчителя інформатики у профорієнтаційній роботі зі школярами на ІТ-спеціальності. Описано вимоги до знань, умінь та навичок учителів інформатики, які необхідні їм для успішного виконання вказаних функцій. Зроблено висновки стосовно необхідності цілеспрямованої підготовки майбутніх вчителів інформатики до професійної орієнтації школярів на ІТ-спеціальності у закладах вищої педагогічної освіти.

Ключові слова: професійна орієнтація, ІТ-спеціальності, вчитель інформатики, функції вчителя, підготовка вчителів інформатики.

Постановка проблеми. В умовах сучасного вітчизняного ринку праці професійна орієнтація школярів на ІТ-спеціальності має виключне значення для становлення економіки України. ІТ-індустрія в Україні визнана рушійною силою економічного зростання, проте відчуває гостру потребу у створенні високоякісних вітчизняних ІТ-кадрів, а стан підготовки випускників шкіл до свідомого вибору професії в цій галузі наразі є незадовільним [1].

В останні роки професійне самовизначення випускників шкіл в галузі ІТ-технологій набуло підтримки в Україні на державному рівні: проведено реформування переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється, у тому числі, підготовка здобувачів вищої освіти в ІТ-сфері; щороку збільшуються обсяги державного замовлення на ІТ-спеціальності; впроваджуються різноманітні програми розвитку шкільної освіти у сфері інформаційних технологій; оновлюється зміст та методика викладання шкільного курсу інформатики і т.п. [2]. Намагаються вплинути на вибір школярами саме ІТ-професій й вітчизняні профільні вищі навчальні заклади, які відчувають значний дефіцит вступників: проводяться агітаційні профорієнтаційні кампанії; розгортається робота профорієнтаційних центрів та центрів довузівської підготовки; створюються більш сприятливі умови для вступу абітурієнтів; посилюється індивідуальна робота з обдарованими учнями тощо [3]. Власний інтерес у завчасній підготовці кадрового потенціалу ІТ-галузі виявляють й безпосередньо провідні українські ІТ-компанії. Так, утворені галузева Асоціація «Інформаційні технології України» та регіональні ІТ-кластери, працюючи у вказаному напрямі, започатковують освітні проекти для школярів з метою популяризації ІТ-спеціальностей та підвищення кількості і якості студентів, що вступають на ІТ-спеціальності до вищих навчальних закладів [4;5]. Позитивне ставлення суспільства до ІТ-галузі як сфери професійної орієнтації підтримується професійною пропагандою ІТ-спеціальностей у засобах масової інформації. Тому й пересічні батьки та родичі школярів активно заохочують дітей до вибору ІТ-професії як, на їх думку, найбільш перспективної та затребуваної. Отже, зацікавлені сторони намагаються з

різних боків і, виходячи з різних міркувань, вплинути на вибір випускниками шкіл професії, пов'язаної з ІТ-технологіями, та постає питання узгодження таких різнопланових факторів впливу на професійне самовизначення школярів в сфері ІТ-галузі

Зважимо, що особливу роль у професійній орієнтації школярів відіграють вчителі, а щодо ІТ-професій – вчителі інформатики. Профорієнтаційна діяльність учителя є невід'ємною складовою його педагогічної діяльності і має органічно поєднуватися з навчанням предмету, в рамках якого учні набувають попередньої підготовки, необхідної для подальшого оволодіння ними професійними компетентностями [6]. У вказаних складних умовах, діяльність вчителя інформатики з професійної орієнтації школярів на ІТ-спеціальності не може вичерпуватися традиційною інформаційно-роз'яснювальною та діагностичною складовими, а має виконувати нові специфічні функції, дослідження яких повністю відповідає одному із стрижневих підходів педагогічної науки до вивчення педагогічної діяльності – виділення її компонентів як відносно самостійних функцій.

Аналіз актуальних досліджень. В дослідження вчених (А. Алексюка, Ю. Бабанського, В. Галузинського, І. Зязюна, В. Козакова, Н. Кузьміної, Н. Кухарева, Н. Печенюк, В. Семиченко, В. Сластьоніна, Ф. Тонких, І. Харламова, А. Щербакова та інших) розглянуто специфіку педагогічної діяльності, її структуру, схарактеризовано загальні функції вчителя в навчально-виховному процесі тощо. Професійна орієнтація як складова педагогічної діяльності вчителя є предметом наукових розвідок І. Ареф'єва, В. Витязєва, Д. Закатнова, В. Зінченко, С. Золотухіної, В. Мадзігона, Є. Павлютенкова, В. Рижова, Б. Сазонова, В. Сидоренка, В. Симоненка, М. Степаненкова, М. Тименка, Б. Федоришина, С. Чистякової, Є. Клімова, Б. Ханжарової, В. Харламенко, В. Шарко та інших. Вивченню особливостей здійснення учителем інформатики професійної орієнтації школярів присвячено праці О. Негриводи, Д. Завітренко, М. Чумака, І. Чорної, Г. Шліхти, Б. Утегенової, Л. Курочкиної, Л. Тименко та інших. Разом з тим, у психолого-педагогічних дослідженнях відсутні матеріали щодо переліку та змісту функцій вчителя інформатики у профорієнтаційній роботі на ІТ-спеціальності з учнями в умовах сучасної школи.

Мета статті: визначити та схарактеризувати функції учителя інформатики у професійній орієнтації на ІТ-спеціальності учнів загальноосвітніх шкіл.

Виклад основного матеріалу. Порівняно традиційними є інформаційно-орієнтуюча, діагностуюча, консультуюча та організаційна функції вчителя у професійній орієнтації школярів. Однак, в сучасних умовах та з урахуванням специфіки ІТ-галузі як сфери професійної орієнтації, вони набувають нового змісту.

Перш за все, у професійній орієнтації школярів на ІТ-спеціальності вчитель інформатики виконує *інформаційно-орієнтуючу функцію*, оскільки для здійснення школярем вибору професії в сфері ІТ-технологій необхідно надати йому відомості про ІТ-спеціальності, а також інформацію про можливості й переваги оволодіння тією чи іншою ІТ-професією. Такого роду професійне інформування дає змогу учневі набутти знань про основи професіографії ІТ-спеціальностей, соціально-економічні та психофізіологічні особливості даної групи професій, про умови правильного вибору однієї з них, сприяє вихованню позитивного ставлення до різних видів професійної й суспільної діяльності, пов'язаної з інформаційними технологіями, формуванню мотивованих професійних намірів. Окрім того, надзвичайно важливим є ознайомлення учнів не лише з актуальними для суспільства на даний час ІТ-спеціальностями, а й з тенденціями та прогнозами розвитку ринку таких спеціальностей в найближчі роки. Така діяльність створить умови як для свідомого вибору професії в ІТ-сфері, так і закладе основи успішного орієнтування учнів у цьому найдинамічнішому сегменті ринку праці, забезпечить створення і реалізацію ними плану подальшого кар'єрного розвитку, розбудови перспективної особистої освітньої траєкторії. Для успішного виконання інформаційно-орієнтуючої функції у професійній орієнтації школярів на ІТ-спеціальності вчитель інформатики має розумітися як у загальному змісті роботи зі школярами з професійного інформування, так і у специфіці ІТ-галузі як сфери професійної орієнтації, а також повинен уміти відстежувати та визначати напрями розвитку ІТ-професій, встановлювати їх професіографічні характеристики тощо. З іншого боку, вчитель інформатики має опанувати сучасні засоби подання профорієнтаційної інформації та форми й методи професійної інформації.

Діагностуюча функція вчителя інформатики у профорієнтаційній роботі на ІТ-спеціальності зі школярами пов'язана із необхідністю завчасного виявлення учнів, які можуть і яким бажано долучитися до профорієнтаційних заходів, пов'язаних із ІТ-професіями. Саме вчитель протягом усього терміну навчання учнів спостерігає за розвитком та становленням їх нахилів, добре розуміє їх інтереси та може оцінити їх можливості. Вчитель інформатики за допомогою різноманітних діагностичних методик може виявити учнів, що потребують індивідуальної роботи у зазначеному напрямі та спрямувати їх активність у потрібне русло. Завдяки встановленню відповідності індивідуальних особливостей учнів до специфічних вимог ІТ-професій з'являється можливість надати в подальшому школярами якісну консультативну допомогу. Виконання вчителем інформатики діагностуючої функції у професійній орієнтації школярів на ІТ-спеціальності базується на його знаннях про специфіку професійного самовизначення школярів та уміннях вивчати особистість учнів в цьому контексті, знаннях відповідних методик та уміннях їх застосовувати на практиці.

Попри наявність в переважній більшості вищих навчальних закладів центрів довузівської підготовки й професійної орієнтації із спеціалістами-консультантами, вчитель інформатики виявляється для учня найбільш авторитетною та знаючою особою з точки зору надання консультативної допомоги. *Консультуюча функція* вчителя інформатики забезпечується наявністю в нього результатів власних педагогічних спостережень за учнями та можливістю тривалого та безпосереднього супроводження процесу формування в учнів їх професійних намірів в сфері ІТ шляхом індивідуальної роботи. Консультації вчителя можуть виконувати задачі первинного виявлення готовності учня до професійного самовизначення, надання допомоги для його інформування про особливості побудови та реалізації професійних планів, формування більш повного та об'єктивного уявлення про себе та свої професійні можливості тощо. Такі консультації можуть бути як індивідуальними, так і груповими. При цьому особливо актуальним для ІТ-спеціальностей є надання консультативної допомоги з питань професійної орієнтації батькам, оскільки широкому загалу притаманні лише зверхні уявлення про ІТ-професії та шаблонні погляди на якості, потрібні ІТ-фахівцям. Для здійснення вчителем інформатики консультуючої функції у професійній орієнтації школярів на ІТ-спеціальності він має знати ключові принципи професійної орієнтації школярів та сучасні підходи до проведення професійного консультування, уміти впроваджувати його та аналізувати результати.

Виконання вчителем інформатики *організаційної функції* у професійній орієнтації школярів на ІТ-спеціальності дозволяє забезпечити впровадження ним різноманітних форм профорієнтаційної роботи. Професійна орієнтація школярів на ІТ-спеціальності має охоплювати як урочну, так і позаурочну роботу вчителя, а тому повинна включати усі види масової, групової та індивідуальної профорієнтаційної роботи. Наприклад, забезпечення участі школярів у масових профорієнтаційних заходах профільних вищих навчальних закладів з підготовки ІТ-фахівців забезпечують саме шкільні вчителі інформатики: на яких покладається інформування учнів про заходи, забезпечення вчасного прибуття учнів до місця проведення, підтримка та спрямування активності школярів під час заходів, а також подальша робота за результатами відвідування вищих навчальних закладів – обговорення отриманої інформації з учнями, надання відповідей на запитання, які вони з тих чи інших причин не з'ясували під час заходу, роз'яснювальна робота з батьками тощо. Важливим засобом впливу на процес професійного самовизначення школярів є залучення їх до організованих вчителем групових профорієнтаційних форм роботи (майстер-класів, тренінгів, гуртків, клубів тощо). Індивідуальна профорієнтаційна робота вчителя інформатики зі школярами обумовлена необхідністю більш конкретно та з урахуванням особистих інтересів і рівня підготовленості учня надати йому інформацію про специфіку ІТ-спеціальностей, їх різновиди та перспективи. Засобом індивідуалізації профорієнтаційної роботи в такому сенсі може бути залучення зацікавлених учнів до участі у олімпіадах, конкурсах, турнірах, змаганнях з інформатики та інформаційних технологій, які проводяться найчастіше на базі вищих навчальних закладів. Процес підготовки до таких заходів і являтиме собою найбільшу цінність у стимулюванні самоосвіти, самооцінки, самопізнання та самовдосконалення школярів у питаннях професійного самовизначення в ІТ-сфері. Для виконання організаційної функції у професійній орієнтації школярів на ІТ-спеціальності вчитель інформатики має знати зміст і форми профорієнтаційної роботи на ІТ-спеціальності на різних етапах її здійснення, знати основні види профорієнтаційної роботи та ефективні форми їх реалізації у навчально-виховному процесі в школі. В цьому контексті важливим постає уміння вчителя конкретизувати загальну мету та завдання профорієнтаційної роботи, добирати зміст профорієнтаційної роботи, використовувати профорієнтаційні можливості навчального матеріалу предмету «Інформатика» та ін.. Вчитель інформатики має володіти навичками практичного впровадження до навчально-виховного процесу різних форм профорієнтаційної роботи та організації відповідних заходів.

Окрім названих вище функцій, у відповідності до особливостей професійної орієнтації школярів на ІТ-спеціальності, можна виділити специфічні функції вчителя інформатики, а саме координуючу функцію, функцію орієнтації школярів у медіа-просторі, та спрямовуючу функції.

Слід зазначити, що у наш час індивідуальне, групове чи колективне спілкування зі школярами з питань профорієнтації може відбуватися не лише в безпосередньому контакті з ними, а й віддалено – завдяки можливостями комп'ютерних мереж. Профорієнтаційна робота на ІТ-спеціальності в комп'ютерних мережах є перспективним, але ще недостатньо використовуваним способом підготовки випускників шкіл до успішного професійного самовизначення. Перш за все, слід відмітити, що Інтернет-ресурси для молоді дійсно є найпопулярнішим та найдоступнішим джерелом одержання не лише профорієнтаційної, але й будь-якої іншої інформації [10]. До мережних ресурсів профорієнтаційного спрямування можна віднести сайти вищих та професійних навчальних закладів; сторінки з профорієнтації на сайтах закладів загальної середньої освіти; сайти центрів зайнятості та профорієнтації населення; спеціалізовані профорієнтаційні портали; сайти з профорієнтаційного онлайн-тестування; сайти професійних і, зокрема, ІТ-спільнот; групи навчальних закладів у соціальних мережах тощо. Вивчення таких ресурсів та залучення до роботи з ними активізує суб'єктивний досвід учня, дозволяє використати його в процесі профорієнтаційної роботи; допомагає створити ситуації діалогу, обміну думками й ідеями; дасть змогу учню проявити ініціативу у спілкуванні, створить умови для самовияву учнів; розширить його кругозір і формуватиме інтерес до майбутньої професії, покаже

застосування обраної професії у життєдіяльності людини. Учитель інформатики в цьому напрямі роботи виконує важливу *функцію орієнтації школярів у медіа-просторі*. Саме він знайомить учнів з розмаїттям Інтернет-ресурсів з профорієнтації і разом з тим навчає їх ефективним прийомам пошуку релевантної інформації в глобальній мережі, навичкам критичного оцінювання Інтернет-контенту та безпечної роботи в Інтернеті, що є особливо актуальним у сучасних суспільних реаліях. Для здійснення вчителем інформатики функції орієнтації школярів у медіа-просторі у їх професійній орієнтації на ІТ-спеціальності від нього вимагається, перш за все, наявність власних умінь критичного сприйняття, аналізу й використання медіа-інформації, пов'язаної із професійною орієнтацією на ІТ-спеціальності та умінь впроваджувати сучасні мережні засоби профорієнтації.

Перспективною новацією у профорієнтаційній роботі зі школярами на ІТ-спеціальності є й залучення до неї представників самої ІТ-індустрії. Хоча для ІТ-компанії така діяльність має віддалену ефективність, заохочення ними найкращих випускників шкіл до опанування професій з ІТ-сфери створює міцне підґрунтя для посилення кадрового потенціалу та подальшого розвитку ІТ-галузі в цілому. Представники ІТ-компаній володіють найактуальнішою інформацією про вимоги ринку праці до ІТ-фахівців, умови їх роботи, специфіку професійної адаптації, на особистих прикладах можуть пояснити учням особливості працевлаштування й перспективи кар'єрного зростання тощо. Слід зважити, що в останні роки ІТ-компанії схилиються до поповнення кадрового складу не стільки випускниками вищих навчальних закладів, а більшою мірою ще їх студентами, які безпосередньо в компаніях або на різноманітних курсах проходять відповідну додаткову підготовку і практичне навчання. У таких умовах попередній відбір майбутніх абітурієнтів у кадровий резерв ІТ-компаній є цілком виправданим підходом, оскільки дозволяє одержати змотивованих і належним чином підготовлених спеціалістів. А для самих абітурієнтів це надає можливість «зсередини» ознайомитися із ІТ-сферою, співставити свої очікування із реальним станом речей та, врешті решт, зробити успішний професійний вибір. Щодо учителя, то тут він тут виконує *спрямовуючу функцію*, оскільки як ніхто інший розуміється у особливостях учнів та може надати не лише організаційну, а й психолого-педагогічну допомогу у налагодженні профорієнтаційних контактів між школярами та представниками ІТ-компаній. Для здійснення спрямовуючої функції від вчителя інформатики вимагається знання форм та методів реалізації співпраці із ІТ-компаніями та умінь щодо їх використання.

Координуюча функція вчителя інформатики у професійній орієнтації школярів на ІТ-спеціальності пов'язана із необхідністю узгодження ним профорієнтаційної роботи з учнями з боку різних служб, підрозділів, установ та фахівців. Так, профорієнтаційні заходи проводять шкільні психологи, співробітники центрів зайнятості та профорієнтації, представники вищих та професійних навчальних закладів, спеціалісти-профорієнтологи, співробітники ІТ-компаній тощо. Вчитель має змогу підтримати ефективне спілкування учнів із спеціалістом та зорієнтувати його у розкритті яких саме аспектів роботи центру, установи чи вищого навчального закладу найбільше зацікавлений конкретний учень, група учнів чи клас, допомагає учням поставити питання, ініціює їх активність тощо. Здійснення координуючої функції вимагає від вчителя інформатики відповідних знань та умінь впроваджувати сучасні форми і методи спільної профорієнтаційної роботи, умінь узгоджувати власну профорієнтаційну діяльність з роботою інших установ, організацій, компаній.

Успішне виконання усіх названих функцій неможливе без розуміння вчителем інформатики значущості проблеми сприяння професійному самовизначенню школярів в ІТ-галузі, усвідомлення власної відповідальності зі її вирішення, а також активності, цілеспрямованості та наполегливості у здійсненні профорієнтаційної діяльності. Здатність вчителя інформатики до самооцінювання успішності проведення професійної орієнтації школярів та його налаштованість на пошук нових форм, методів та засобів її здійснення є особливо значущою саме для профорієнтації на ІТ-спеціальності, яким притаманні нечітка структурованість, динамічність та іноваційність розвитку.

Висновки. Профорієнтаційна робота вчителя інформатики зі школярами на ІТ-спеціальності – важлива складова його професійної педагогічної діяльності. У її здійсненні він виконує інформаційно-орієнтуючу, діагностуючу, консультуючу, організаційну функції, функцію орієнтації школярів у медіа-просторі, спрямовуючу та координуючу функцію, які є взаємозалежними та тісно пов'язаними між собою. Успішне здійснення вказаних функцій вимагає наявності у вчителя інформатики спеціальних знань, умінь та навичок здійснення профорієнтаційної роботи зі школярами на ІТ-спеціальності, набуття яких має забезпечити відповідна професійна підготовка в закладах вищої педагогічної освіти. Така підготовка має відбуватися цілеспрямовано в процесі вивчення психолого-педагогічних та методичних дисциплін, під час проходження усіх видів педагогічних практик, а також підтримуватися завдяки опануванню студентами – майбутніми вчителями інформатики низки дисциплін інформатичної підготовки. В цьому ракурсі являється необхідним розробити модель підготовки майбутніх вчителів інформатики до професійної орієнтації школярів на ІТ-спеціальності та відповідне навчально-методичне забезпечення.

Список використаних джерел

1. Пономарьова Н.О. Відбір абітурієнтів на ІТ-спеціальності в Україні: стан і проблеми // Наукові записки. Серія: проблеми методики фізико-математичної і технологічної освіти, 2016. Т.10, № 3. С.131-137.
2. Умови прийому до вищих навчальних закладів в 2017 році [Електронний ресурс] // Міністерство освіти і науки України : [сайт]. URL: <http://mon.gov.ua/activity/education/vishha/vstupna-kampaniya-2017/umovi-priijomu-do-vishhix-navchalnix-zakladiv-v-2017-roczj/>.
3. Дослідження ефективності ІТ освіти. [Електронний ресурс] // Асоціація «Інформаційні технології України» : [сайт]. URL: <http://itedu.org.ua/content/doslidzhennya-efektivnosti-it-osviti>.
4. ІТ-освіта [Електронний ресурс] // Асоціація «Інформаційні технології України» : [сайт]. URL:<http://itukraine.org.ua/proekty/>
5. Проекти [Електронний ресурс] // Харківський ІТ-кластер : [сайт]. URL: <http://it-kharkiv.com/ru/projects/>
6. Мешко, Г. М. Вступ до педагогічної професії. Київ : Академвидав, 2010. 200 с.
7. Пасічна Т.С. Інтернет-ресурси як джерела профорієнтаційної інформації // Актуальні проблеми професійної орієнтації та професійного навчання населення в умовах соціально-економічної нестабільності : матеріали VII Міжнародної наук.-практ. конференції (28 жовтня 2014 р., м. Київ) : у 2 ч. – Ч. 1 / уклад.: Л.М. Капченко, С.О. Тарасюк, Л.Г. Авдєєв та ін. – К. : ІПК ДСЗУ, 2014. С.162-169.

References

1. Ponomarova N.O. The selection of entrants for IT-profession in Ukraine: state and problems // Naukovi zapysky. Seriya: problemy metodyky fizyko-matematychnoyi i tekhnolohichnoyi osvity, 2016. T.10, # 3, s.131-137. (in Ukrainian)
2. Conditions for admission to higher education in 2017 [Elektronnyy resurs] // Ministerstvo osvity i nauky Ukrainy : [sayt]. URL: <http://mon.gov.ua/activity/education/vishha/vstupna-kampaniya-2017/umovi-prijomu-do-vishhix-navchalnix-zakladiv-v-2017-roczj/>. (in Ukrainian)
3. Research on the effectiveness of IT education. [Elektronnyy resurs] // Asotsiatsiya «Informatsiyini tekhnolohiyi Ukrainy» : [sayt]. URL: <http://itedu.org.ua/content/doslidzhennya-efektivnosti-it-osviti>. (in Ukrainian)
4. IT education [Elektronnyy resurs] // Asotsiatsiya «Informatsiyini tekhnolohiyi Ukrainy» : [sayt]. URL:<http://itukraine.org.ua/proekty/> (in Ukrainian)
5. Projects [Elektronnyy resurs] // Kharkivs'kyi IT-klaster : [sayt]. URL: <http://it-kharkiv.com/ru/projects/> (in Ukrainian)
6. Meshko, H. M. Introduction to the pedagogical profession. Kyiv : Akademvydav, 2010. 200 s. (in Ukrainian)
7. Pasichna T.S. Internet resources as a source of vocational guidance information // Aktual'ni problemy profesiynoyi oriyentatsiyi ta profesiynoho navchannya naselennya v umovakh sotsial'no-ekonomichnoyi nestabil'nosti : materialy VII Mizhnarodnoyi nauk.-prakt. konferentsiyi (28 zhovtnya 2014 r., m. Kyiv) : u 2 ch. – Ch. 1 / uklad.: L.M. Kapchenko, S.O. Tarasyuk, L.H. Avdyeyev ta in. K. : IPK DSZU, 2014. S.162-169. (in Ukrainian)

FUNCTIONS OF THE TEACHER OF INFORMATICS IN CAREER GUIDANCE OF PUPILS ON IT-SPECIALTY

Nataliia Ponomarova

G.S. Skovoroda Kharkiv National Pedagogical University, Ukraine

Abstract. The article is devoted to definition of the functions of a teacher in the professional orientation of school students to the IT profession. The author believes that in the modern Russian labour market, professional orientation of the students in the IT profession has a special role, and the teacher is a key figure in the corresponding direction of professional self-determination of schoolchildren. Described the updated content information and guiding, diagnosing, counseling and organizational functions of a teacher in such activities. Installed and the essence function of the orientation of students in the media space, guiding and coordinating functions of a teacher in vocational guidance work with students on the IT specialty. Describes the requirements for knowledge, abilities and skills of teachers of computer science that are necessary for the successful execution of these functions. The conclusions about the necessity of purposeful training of future teachers of computer science to professional orientation of students of IT-specialties in institutions of higher pedagogical education.

Key words: career guidance, IT-specialty, teacher of informatics, teacher functions, training of teachers of informatics.